Urologie

Gebruik van het katheterventiel op de katheter

Een kraantje op de katheter

Contactgegevens ziekenhuizen van Alrijne

Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 582 8282

Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
071 582 8282

www.alrijne.nl

U heeft vandaag op de polikliniek/afdeling een katheterventiel (kraantje) op uw katheter gekregen. De verpleegkundige heeft u uitgelegd hoe u dit kraantje moet gebruiken. In deze folder kunt u alles nog eens nalezen.
De informatie in deze folder is een aanvulling op de informatie in de folder *Met een katheter naar huis*.

In het kort

- **U gaat een katheterventiel (kraantje) gebruiken in plaats van een katheterzak. Een kraantje heeft een aantal voordelen.**
- **U kunt het kraantje overdag gebruiken, maar ook 's nachts.**
- **Als u een kraantje gebruikt, moet u genoeg drinken en de blaas regelmatig legen**
- **Heeft u problemen met het kraantje? Lees dan de informatie in deze folder of bel met de polikliniek Urologie.**

Katheter met katheterventiel (kraantje)

In overleg met de dokter of verpleegkundige is besloten dat u geen katheterzak krijgt, maar een katheterventiel. Dit is niet geschikt voor iedere patiënt. Uw blaas moet wel genoeg urine kunnen verzamelen.

Wat is een katheterventiel?
Een katheterventiel is een klein kraantje. Dit kraantje komt op het uiteinde van de katheter. Hij wordt ook wel flip flo genoemd.
Een katheterventiel kan worden aangesloten op een katheter die in de plasbuis zit. En op een katheter via een opening in de buik.
U kunt een katheterventiel gebruiken in plaats van een beenzak.

NB. In deze folder gebruiken we in plaats van katheterventiel het woord *kraantje*!

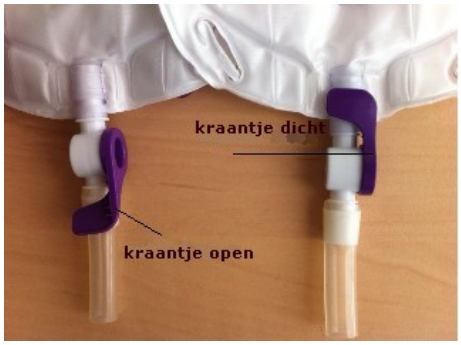

Voordelen van het kraantje

- U traint de blaas doordat deze zich vult met urine. De urine gaat er pas uit als u het kraantje opent. Uw blaas blijft dus gewend om urine te verzamelen en vol met urine te zitten.
- De blaas krijgt de opvangfunctie weer terug.

- Door het gebruik van het kraantje kunt u zich beter bewegen, want u heeft geen urinezak op het been.
- U heeft minder snel last van blaaskrampen, want het uiteinde van de katheter (= kathetertip) komt niet steeds tegen de blaaswand aan.

Hoe werkt een kraantje?
Een kraantje heeft een hendeltje. Als u het hendeltje naar boven duwt, is de katheter dicht. Als u het hendeltje naar beneden duwt, gaat de katheter open en loopt de blaas leeg.

De meeste kraantjes kunnen worden aangesloten op bijpassende systemen - bijvoorbeeld nachtzakken. 's Nachts kunt u een nachtzak op het kraantje zetten. Als u het hendeltje naar beneden duwt, gaat de urine in de zak. U hoeft dan 's nachts niet naar het toilet om de blaas te legen.

Het gebruik van een kraantje
- Het is belangrijk dat u de blaas regelmatig leegt. Leeg hem ook als u het gevoel heeft dat u moet plassen (= aandrang). U moet de blaas elke 3 tot 4 uur legen.
- Ook voordat u ontlasting heeft, moet u de blaas legen. Het kan zijn dat u moet persen. Als de blaas leeg is, kan geen urine langs de buitenkant van de katheter lopen.

Hoe leeg ik de blaas?
- Was de handen voor en na het gebruik van het katheterventiel.
- Open het kraantje door de hendel naar beneden te duwen.
- Laat de urine in het toilet lopen.
- Sluit het kraantje door de hendel naar boven te duwen.
- Maak het uiteinde van het kraantje schoon met lauw water.

Verwisselen van het kraantje
Vervang het kraantje 1 keer in de 6 weken of bij de volgende katheterwissel. Als er veel gruis/aanslag in het kraantje zit, dan moet u het kraantje eerder vervangen.
- Was uw handen.
- Maak de verpakking open.
- Pak met een hand de katheter vast en knik deze zodat er geen urine uit kan lopen.
- Maak het gebruikte kraantje los van de katheter.
- Pak met de andere hand het schone kraantje en sluit deze aan op de katheter.
- Gooi het gebruikte kraantje in de afvalbak.

Het aansluiten van een katheterzak voor de nacht
Het kan zijn dat u het advies heeft gekregen om voor de nacht een katheter-nachtzak aan te sluiten.

- Was de handen voor en na het aansluiten van de katheterzak op het kraantje.
- Leeg de blaas door het kraantje te openen en laat de urine in het toilet lopen.
- Open de verpakking van de katheterzak, verwijder de beschermdop en bewaar deze.
- Duw de connector van de slang van de katheterzak aan het kraantje.
- Zorg ervoor dat het kraantje open staat als hij is aangesloten op de katheterzak.
- Zorg ervoor dat de katheterzak aan de onderkant dicht is.

Het legen van de nachtzak
Zit de nachtzak vol met urine? Dan kunt u het kraantje aan de onderkant openzetten en de urine in het toilet laten lopen. Spoel de nachtzak na het legen door met lauwwarm water. Doe hem daarna in een schone handdoek. U kunt ongeveer 1 week met één nachtzak doen.

Het vastmaken van het kraantje
Vindt u het prettig om het kraantje vast te maken? Dan kunt u dit doen met speciale (fixatie)pleisters. Ook kunt u het kraantje tussen de sliprand vastmaken.
Het kraantje hoeft niet lager te zitten dan de blaas. Dit is alleen nodig bij het legen van de blaas.

Het bewaren van het kraantje
Bewaar de kraantjes in hun eigen verpakking op een koele droge plaats, maar niet in direct zonlicht of in de koelkast. Gebruik het kraantje niet als de verpakking kapot is.

Kan ik douchen met een kraantje?
U kunt gewoon douchen met een kraantje. Als u doucht, maakt u de katheter op de normale manier schoon.

Mag ik alles doen met een kraantje?
U kunt met uw katheter met kraantje gewoon fietsen, sporten, zwemmen etc. Twijfelt u of u iets wel of niet kunt doen? Bespreek dit dan met een verpleegkundige op de polikliniek.

Nieuw materiaal bijbestellen
Meestal heeft u het kraantje gekregen op de polikliniek of de verpleegafdeling. Een nieuwe bestelling doet u op dezelfde manier als u nu gewend bent. De bestellingen worden geleverd door een firma of apotheek.
Heeft u vragen over bestellingen, dan kunt u contact opnemen met de polikliniek/afdeling.

Vergoeding
De firma of apotheek waarvan u materialen ontvangt, declareert zelf de kosten bij uw zorgverzekeraar. U hoeft hier dus niets voor te regelen. Meestal vergoedt uw zorgverzekeraar alle materialen die u nodig heeft voor het verzorgen van uw katheter. Houd er rekening mee dat uw eigen risico hiervoor wordt gebruikt.
Heeft u vragen over de vergoeding, neemt u dan contact op met desbetreffende firma of apotheek.

Belangrijk!
Ons advies is om elke dag 1,5 liter water te drinken. Dit is nodig om uw blaas goed door te spoelen en om eventuele urineweginfecties te voorkomen. Ook zorgt dit ervoor dat de katheter goed open blijft. Verder is het belangrijk om voor en na het verwisselen van een urinezak uw handen te wassen.

Mogelijke problemen
Naast de gewone problemen die u kunt hebben door de katheter, wijzen wij u nog op het volgende:

- Zorg dat het kraantje goed gesloten is. Dit voorkomt lekkages.
- Wees voorzichtig met het omhoog en omlaag trekken van de onderkleding. U kunt, zonder dat u het merkt, het kraantje openzetten.
- Vindt u het kraantje niet prettig of heeft u problemen met het kraantje? Dan kunt u altijd weer de beenzak gaan gebruiken.
- Als u last heeft van het kraantje, adviseren wij om voor een paar dagen/weken weer een beenzak te gebruiken. Zo krijgt de blaas wat meer rust.
- Als u urinelekkage langs de katheter heeft, controleer dan of de blaas niet te vol is.
- Als u steeds het gevoel heeft dat u moet plassen is het verstandig om de beenzaak weer te gebruiken. Zo krijgt de blaas wat meer rust.
- Als de blaas niet goed leegloopt, controleer dan of er geen knik in de katheter zit. En controleer of u genoeg gedronken heeft.
- Heeft u deze problemen opgelost en loopt de urine nog steeds niet? Bel dan met uw huisarts of de polikliniek/afdeling Urologie.

Heeft u problemen met het kraantje dat u gaat gebruiken? Dan is het goed om te weten dat er alternatieven zijn. U kunt dit bespreken met de verpleegkundige van de polikliniek of de afdeling.

Tot slot
Wat neemt u mee?

- uw (geldige) identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart, rijbewijs);
- uw medicatie-overzicht. Dat is een lijst met de medicijnen die u nu gebruikt. U haalt deze lijst bij uw apotheek.

Heeft u een andere zorgverzekering of een andere huisarts? Of bent u verhuisd? Geef dit dan door. Dat kan bij de registratiebalie in de hal van het ziekenhuis.
Zorgt u ervoor dat u op tijd bent voor uw afspraak? Kunt u onverwacht niet komen? Geeft u dit dan zo snel mogelijk aan ons door. Dan maken we een nieuwe afspraak met u.

Opleidingsziekenhuis
Alrijne is een opleidingsziekenhuis. Het is mogelijk dat een gesprek, onderzoek of behandeling (gedeeltelijk) wordt gedaan door een uroloog in opleiding, een basisarts of een arts in opleiding.

Vragen
Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze folder, stelt u deze dan aan de baliemedewerker van de polikliniek Urologie.

De polikliniek Urologie (alle locaties) is op werkdagen tussen 08.30 - 12.00 uur en tussen 13.30 - 15.30 uur te bereiken via telefoonnummer 071 582 8060.

Buiten kantoortijden (in de avond, nacht en in het weekend):

- Binnen 2 weken na een operatie, ingreep of behandeling: u kunt bellen naar de verpleegafdeling Urologie in Leiderdorp, telefoonnummer: 071 582 9019.
- Na 2 weken kunt u contact opnemen met de huisartsenpost (HAP).

Foldernummer 28.73, 05_24